

Creatief schrijven n.a.v. videoclips

SLO, 2021

Algemene informatie
ERK
Niveau A1/A2 Voor de ontwikkeling van dit college zijn de volgende ERK-schalen gebruikt: <ul style="list-style-type: none">• Algemene luistervaardigheid;• Luisteren naar radio en geluidsopnamen;• Tv, film en video kijken;• Creatief schrijven.
Leerdoelen en succescriteria
Leerdoelen De studenten leren: <ul style="list-style-type: none">• inzien hoe videoclips ook als aanleiding tot creatief schrijven ingezet kunnen worden en hoe ze dat moeten aanpakken;• bestaande didactisering bij videoclips inzetten en passend maken bij het taalvaardigheidsniveau van hun leerlingen.
Succescriteria De studenten: <ul style="list-style-type: none">• kunnen een lijst met aandachtspunten opstellen voor de inzet van video's voor creatief schrijven;• kunnen het ERK-niveau van bestaande didactisering bij videoclips bepalen;• kunnen de activiteit op een passende/geschikte/efficiënte manier in hun lesplanning verwerken.
Aanleiding
Het is belangrijk dat leerlingen leren zich in een vreemde taal uit te drukken. Creatief schrijven behelst persoonlijke expressie in verschillende typen teksten. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om eenvoudige alledaagse informatie, boeiende (strip)verhalen en beschrijvingen van ervaringen. Creatief schrijven is daarmee op alle niveaus inzetbaar. Videoclips sluiten goed aan bij de belevingswereld van leerlingen omdat zij hier allemaal mee bekend zijn. Vrijwel alle leerlingen bekijken ook regelmatig videoclips bij hun favoriete muziek. Deze clips kunnen daardoor goed als aanleiding tot creatief schrijven gebruikt worden. Verschillende typen teksten kunnen als eindproduct bij het werken met videoclips gevraagd worden: van dagboek aantekeningen en korte, denkbeeldige biografieën, vertellingen en eenvoudige gedichten, elfjes, haiku, klankgedichten,

twitterberichten en blogs tot liedteksten, langere en complexere verhalen of scripts voor toneelstukken.

Taal

Alle moderne vreemde talen.

De voorbeelden zijn in het Duits, ter inspiratie. Dit is makkelijk aan te passen voor andere talen.

Onderwijssoort/leerjaar

Studenten Lerarenopleidingen MVT.

Context

Studenten aan de lerarenopleidingen worden getraind om lessen in alle vaardigheden voor hun doelgroepen te ontwikkelen.

Een juiste didactische aanpak voor productieve vaardigheden blijft voor veel studenten een aandachtspunt.

Studenten worden geacht het streefniveau van hun leerlingen te kennen en leren dit nu in de praktijk te gebruiken.

Het ERK is een thema in alle lerarenopleidingen MVT, het ERK te koppelen aan het eigen onderwijs dat studenten in de stages verzorgen is onderwerp van deze colleges vakdidactiek.

Bestaande didactiseringen bij videoclips zijn veelal van internet te halen, het aanpassen naar de eigen doelgroep en de onderbouwing daarvan is wat hier aan de orde komt.

Aantal lessen

Naar keuze, vaak een deel van een college of een heel college. Afhankelijk van de beschikbare tijd en de opdracht.

Uitvoering

Materialen/hulpmiddelen

- <https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/mvt/erk/inhoud-erk/alle-can-do-beschrijvingen/>
- <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/the-cefr-descriptors> bij *The CEFR descriptors* kunnen de descriptoren in het Engels, Frans, Duits, Italiaans en Spaans als Excel-bestand worden gedownload.
- <https://audio-lingua.eu/?lang=fr> audiofragmenten zoeken op thema en ERK-niveau
- https://youtu.be/fsF_a3K97Jo **Johannes Oerding-Wenn du gehst**
- <https://youtu.be/Cp7m8vve-D8> **Benne-Nur ein Wort**

Vorbereitung door de docent

- Geactualiseerde versie ERK (2020) en de *can do*-beschrijvingen voor luisteren en schrijven beschikbaar hebben;
- Videoclips kijken;
- Twee didactiseringen waar studenten uit kunnen kiezen beschikbaar hebben;
- Studenten in groepen van drie indelen, zodat ze met elkaar in discussie gaan over de criteria en niveaus.

Lesopzet

a) *Feed up: doelen verhelderen*

Bespreken van de leerdoelen:

De studenten leren:

- Inzien dat videoclips ook als aanleiding tot creatief schrijven ingezet kunnen worden en hoe ze dat moeten aanpakken;
- Bestaande didactisering bij videoclips inzetten en passend maken bij het taalvaardigheidsniveau van hun leerlingen.

Plenaire gesprek met studenten ter oriëntatie en om voorkennis te activeren bijvoorbeeld aan de hand van de volgende vragen:

- Op welk niveau bevinden je leerlingen zich volgens jullie? Hoe weet je dat? Naar welk niveau streef je? Wie bepaalt dat? Kijk daarvoor op de volgende bron: <https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/mvt/erk/leraar-vo/>
- Noem een voorbeeld waarbij het gebruik van een videoclip iets toevoegde aan je les (of uit je eigen leertraject).
- Wat zijn de voordelen van het gebruik van videoclips?
- Waarvoor kun je videoclips nog meer gebruiken dan voor luistervaardigheid?
- Waarom zou je creatief schrijven willen oefenen met je leerlingen?
- Wat moet je doen als je een videoclip in een les rondom creatief schrijven wilt gebruiken? Stel eerst een lijstje samen in groepjes en bespreek het lijstje plenair, kom zo gezamenlijk tot een lijst met criteria.

Studenten kunnen uit twee bestaande didactiseringen kiezen, zodat er keuzevrijheid is. Bespreking waar clips aan moeten voldoen als je ze zelf zou moeten selecteren. Dit kan in groepjes of plenair gebeuren. Er wordt een lijst met criteria aangelegd.

b) *Aan het werk*

1. **Bepaal het ERK-niveau en de daarbij behorende doelgroep van één van de onderstaande didactiseringen bij videoclips.**

Gebruik de website van SLO <https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/mvt/erk/inhoud-erk/alle-can-do-beschrijvingen/>

Gebruik voor het luisteren de descriptoren *Algemene luistervaardigheid* (p.2) en *Luisteren naar radio en geluidsopnamen* (p.8) en *Tv, film en video kijken* (p.9) en voor de schrijfo opdracht de descriptoren voor *Creatief schrijven* (p.3).

Clip 1: https://youtu.be/fsF_a3K97Jo **Johannes Oerding-Wenn du gehst**

Lernziel: Schüler*Innen

- Wissen was Metaphern sind
- können einen kurzen, kreativen Text mit Metaphern schreiben.

VOR dem Hören:

Metaphern was sind das? Gib Beispiele.

WÄHREND des Hörens:

Verbinde folgende Metaphern:

Wie ein uralter Mann, der
Wie ein Flugzeug
Wie ein Strand
Wie das Meer
Wie ein Gleis
Wie ein Ballon
Wie ein Film
Wie meine Gitarre
Wie schwarze Tasten
Wie ein Lied
Ohne Salz
Ohne Züge
Ohne Stock nicht mehr kann
Ohne Luft
Ohne weiße
Ohne Sand
Ohne Saiten
Ohne Melodie
Ohne Regie
Ohne Flügel

NACH dem Hören:

Erfinde drei eigene Metaphern.

Schreibe ein Gedicht/ein Haiku/ein Elfchen/einen Songtext mit mindestens drei eigenen Metaphern. Anforderung: mindestens 5 Zeilen lang.

Präsentation: in der Gruppe/in einer Kleingruppe; geschrieben mit schönem Lay-out/ gesungen/

Clip 2: <https://youtu.be/Cp7m8vve-D8> **Benne-Nur ein Wort**

Lernziel: Schüler*Innen

- können bis 100 zählen
- können einen kurzen kreativen Satz für eine(n) Ex-Freund(in) schreiben.

VOR dem Hören:

Benne wartet auf ein Zeichen seiner Ex-Freundin. Was kann man machen, um ein Zeichen von einer Ex-Freundin/einem Ex-Freund zu bekommen?

Wiederholen: zählen bis 100.

WÄHREND des Hörens:

Zähle laut mit, wie oft der Zettel weitergegeben wird.

NACH dem Hören:

Was steht auf dem Zettel? Schreibe den Text (auf Deutsch!) auf ein farbiges Post-it. Die Texte werden anschließend im Klassenraum aufgehängt.

2. **Pas de opdrachten voor, tijdens en na het luisteren aan voor een eigen (andere) doelgroep.**

Onderbouw met de descriptoren uit het ERK (2020) waarom deze opdrachten na aanpassing voor de gekozen doelgroep passender zijn. Je mag nieuwe leerdoelen kiezen.

c) *Feedback en feed forward*

Studenten leren reflecteren op hun producten en hoe ze met behulp van het ERK geleerd hebben bestaand materiaal aan een doelgroep aan te passen. Studenten krijgen de opdracht deze les in hun lespraktijk uit te voeren en er op te reflecteren. Wat ging goed, wat kan nog beter? Het product met reflectie kan eventueel in een portfolio opgenomen worden.

d) *Evaluatie: Hoe ver nog van de doelen? Hoe was de les, tips voor vervolg?*

Aan het einde van het college bespreken we de behaalde resultaten en de zelfevaluatie van de studenten. Dat doen we om na te gaan of:

- studenten de doelen hebben bereikt;
- welke tips en tops ze voor dit college hebben.

Een digitale exit-ticket in bijvoorbeeld Google Forms, een padlet,waarop studenten aan het eind van het college twee vragen beantwoorden.

- kunnen ze met behulp van het ERK niveaus van bestaand materiaal bepalen?
- kunnen ze met behulp van het ERK bestaand materiaal voor hun doelgroep aanpassen?

Mogelijkheden voor variatie en differentiatie

In plaats van aangereikte videoclips kunnen studenten zelf videoclips verzamelen.

Terugblik

Door het bewust gebruiken van het ERK voor het maken van passende lessen voor hun doelgroep kunnen studenten beter verantwoorden wat ze doen. De leerdoelen voor hun leerlingen worden beter en scherper gesteld. Dat creatief schrijven op ieder niveau mogelijk is was een bron van inspiratie. Voor studenten is het veelal een nieuw inzicht dat videoclips ook als aanleiding tot het werken met productieve vaardigheden kunnen worden ingezet.

Auteur(s)

Nicolette Zieltjes
NHL Stenden Hogeschool
2^e graads lerarenopleiding
Vakdidactica Frans/Duits